

FØROYA. SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 31.

Lýsingaprisur fyri petittreglu: 30 oyr. á forsiðuni, 20 oyr. á 3. og 4. síðu. Við stórrí lýsingum fæst avsluttur í primum.

Tírsdag hin 4. august 1931.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið verður bilagt á posthúsinum, brævasvarstodum og skrivstovuni. Telf. 143.

5. árg.

INTERNATIONALE.

Socialistisk Arbejder-Internationales 4. KONGRES i WIEN.

Den 25. Juli aabnedes i Wien Socialistisk Arbejder Internationale 4. Kongres.

Kongressen skal denne Gang behandle følgende Spørgsmaal:

1. Kampen for Afrustning og mod Krigsfaresen.
2. Den socialistiske Bevægelses almindelige Stilling og Arbejderklassens Kamp for Demokrati.
3. Den økonomiske Verdenskrise og Arbejdsløsheden.
4. Beretning fra den internationale Kvindekongference.
5. Beretning om Eksekutivkomiteens og Sekretariatets Virksomhed, samt organisatoriske Spørgsmaal vedrørende Internationale.

I Kongressen deltager Deltagere fra følgende Lande:

Fra Storbritanien kommer 42 Delegerede, hvoriblandt Partiordføreren Stanley Hirst og den kendte Specialist i Folkeret Philip Baker. Bra Belgien kommer, under Vanderveldes Ledelse, de Brouchere og van Roosbroeck, ialt 44 Delegerede. Den danske Delegation bliver paa 40 Mand, og Tyskland her indtil nu anmeldt 97 Repræsentanter, blandt hvilke er mange velkendte Partifæller, f. Eks. den projskise Indenrigsminister Severing, Rigsdagspræsident Løbe, de tre Partiordførere Crispian, Vogel og Wels samt Rigsdagsordføreren Breitscheid o. s. v.

Frankrig sender 25 Repræsentanter, bl. a. Leon Blum, Bracke, Longuet, Renaudel og Paul Faure.

Fra Sverige kommer 38 Delegerede med Partiformanden Per Albin Hansson og Partisekretær Gustav Möller i Spidsen.

Hollands Delegation omfatter 11 Delegerede, deriblandt Albarda, Wibaut, Qudegeest og Wlengen.

Det tsekoslovakiske Socialdemokrati sender ikke mindre end 48 Mand, bl. a. kommer Undervisningsminister Derer, Senatsordføreren Soukup, Dr. Lew Winter og Gustav Habrman.

Det tyske socialdemokratiske Parti i Tsekoslovakiet repræsenteres af 44 Delegerede under Ledelse af Socialminister Czech. De forenede Stater kommer med 26 Repræsentanter og Indbudte, blandt dem Morris Hillquist, Harry Laidler og Clarence Senior.

Endvidere sender Letland 17, Rumænien 11, det ukrainske radikal-socialistiske Parti i Polen 9 og Schweiz 16 Delegerede.

Indbudt til Kongressen er bl. a. fem Medlemmer af Japans socialdemokratiske Parti samt den indiske Fagforeningskongres Sekretær Bakhale, Bombay.

Kongressen indlededes med, at »Internationale« Formand, Vandervelde, holdt en pompøs Tale, af hvilken vi citerer et enkelt Afsnit:

Vandervelde mindede om, at Internationales Kongres skulde sammentræde i Wien i August 1914. Den samles nu i Juli 1931, men i en ny Verden. Habsburgerne er i Exil, deres Riger er er opløst i Republik og Diktatur. Alt er i Nedgang, men Østrigs Socialisme, Partiet, som stiftedes af den uforglemmelige Victor Adler, er i Fremgang. Wien er ikke mere Hovedstaden i Kejserriget. Byen er nu det røde Wien.

Nu er det røde Wien det socialistiske Bolværk mod Øst.

Vandervelde omtalte nu den politiske Situation i Europa. Vor Verdensdel er sonderlemmet i to Dele. I Vesten de gamle Demokratier, hvor Arbejderklassen efterhaanden faar en stærk Position. I Øst og Syd regerer det hvide og røde Diktatur. I Tyskland og Østrig fører Socialdemokraterne nu en Kamp for Demokrati, Socialisme og Fred, en Kamp der bliver skæbnsvanger for hele Europa. Internationale samles netop nu, hvor denne Kamp mellem Kapitalisme og Socialisme er paa sit Højdepunkt. Den Verdenskrise, som vi nu staar i, havde været undgaaet, naar man havde fulgt det Program om Krigstilstandens Likvidering, som Tysklands, Englands, Belgiens og Italiens Socialdemokrater i 1922 opstillede, et Program der senere blev vedtaget af Kongressen i Hamborg, og som lød:

1. Kun Erstatning for de Civilbefolkninger direkte tilfældte Skader.
2. Al anden Krigsdæd ligger stryges.
3. Besættelserne ophører.
4. Afrustning.

Havde man den Gang antaget dette Program var mange internationale Vanskeligheder undgaaet.

Vandervelde skildrer nu videre Krisens Virkninger og udtalte, at Londonkonferencens Beslutninger kun var en foreløbig og utilfredsstillende Løsning. Det maa være denne Kongres' Opgave at drage Retningslinier for Fremtidens Udvikling ud fra de tre Synspunkter: Afrustningen, Arbejdsløsheden og Kampen for Demokrati.

Vandervelde gik derefter over til at omtale Rustningspolitikken og udtalte: Socialismen er efter Krigen blevet en Magtfaktor i mange Stater, men vor Magt kan kun give fuldt værdifulde Resultater, naar vi følger de Ord Otto Bauer allerede i 1910 sagde, at alle særlige nationale Maal un-

derordnes de fælles internationale Arbejder og Klasseinteresser.

Vandervelde vendte sig i Slutningen af sin Tale til Afrustningsspørgsmaalet og mindede om Hendersons Ord, at Folkeforbundet har Pligt til at gennemføre Afrustning, hvilket Hendersen formulerede i følgende korte Ord: »Kun de er Venner af det engelske Folk, der med os vil arbejde for Afrustningens Sejr».

Disse Ord, som den engelske Arbejderregering har bekræftet i Handling, vil finde Genklang i alle vore Hoerter. Den største og vigtigste Faktor mod Krigen og Rustningerne er socialistisk Arbejderinternationale og den faglige Internationale. De slutter sig naturligvis sammen med de, der har samme Tanker og Maal.

Vi vil nu seje i denne haardeste Kamp, som Jaures kaldte det. Mange tvivler, men vi tvivler ikke. Her er et Punkt, hvor vi særligt vender os mod Kommunisterne, som spekulerer i en ny Verdenskrig og en Verdensrevolution. Vi sætter os derimod Freden. Vi vil ingen Socialisme, der triumferer paa Ruiner. Vi vil Arbejderklassens Frigørelse uden Blod og Saar. Vi ser i Rusland Eksempler paa, hvad det koster at betrede andre Veje en Demokratiets.

Men hvis, for at bruge et Ord af Friederich Adler, Krigen alligevel kommer, da skal alle de kapitalistiske Regeringer vide, at denne Gang forbliver Internationale en Enhed, og at de ikke kan forlindre Arbejderne i at holde sig solidariske i godt og ondt og forene deres Kræfter mod dem, der hidførte en ny Krig, en Krig der uvægerlig vil ende med Borgerkrig og Revolution.

I den Aand hilser jeg Internationales Kongres Velkommen.

Am Dagsordenens første Punkt — Afrustningen — førtes en lang og indgaaende Forhandling, hvor Repræsentanter fra England, Tyskland, Holland, Belgien med flere Lande leverede vægtige Indlæg. Fra Danmarks Side talte Alsing Andersen.

Straks ved hans Fremtræden mærkede man Sympati med Danmark, og dets Stilling i denne Sag. Gang paa Gang hilstes hans Tale med Bifald, særlig da han omtalte visse Nationalistkredses Interesse i at spille Danmark ud mod de forskellige Stormagtsgrupper.

Ved Afslutningen af Talen hilstes Alsing Andersen med et langvarigt og stærkt Bifald.

Vi skal i følgende Numre bringe nærmere Omtale fra Kongressen.

Færøernes økonomiske Forhold

REGERINGSTILBUD

AF

28. JULI 1931.

Et Forslag til Overvejelse.

Lagtinget har fra Justitsministeriet i Lørdags modtaget følgende Skrivelse:

Til
Færøernes Lagting!

København, d. 28. Juli 1931.

I Tilslutning til Justitsministeriets Skrivelse af 20. Juni 1930 til Formanden for Færøernes Lagting, hvori man tilbød at nedsætte et særligt Udvalg, der skulde overveje og stille Forslag angaaende færøske Skatteforhold m. v., skal man, efter at Tanken om at følge den i nævnte Skrivelse foreslaaede Fremgangsmaade er opgivet, meddele, at Ministeriet har taget under Overvejelse, hvorledes man paa anden Maade kunde ordne Færøernes Forhold i økonomisk Henseende.

Paa Grundlag af disse Overvejelser har man udarbejdet følgende Plan, som man mener skulde have Gyldighed for de kommende 10 Aar:

A. Staten giver Tilskud til Anlæg af Havne ved Klaksvig og Vestmanna med 1/2 af Udgiften eller henholdsvis 456.000 Kroner og 100.800 Kroner, ialt 556.800 Kr., paa Vilkaar, at de interesserede Kommuner, eventuelt i Forbindelse med Lagtinget, fremskaffer den resterende Femtedel af Udgifterne, hvorhos Kommunerne uden Udgift for Staten stiller de nødvendige Arealer og Stenmaetrialer til Raadighed, at Lagtinget overtager Garantien for de færdige Anlægs fremtidige Vedligeholdelse, samt at samtlige Færøske Havneanlæg undergives Amtmandens Tilsyn, saaledes at vedkommende Kommuner, eller eventuelt Lagtinget, er pligtig til at udbedre de af Amtmanden paatalte Mangler.

B. Staten opfører et Sindsygehospital paa Færøerne med en Udgift paa ca. 470.000 Kr. og afholder Udgifterne ved dettes Drift efter samme Regler som i den øvrige Del af Landet.

C. Der tilføres Færøernes Amtskommune følgende Ind-

tægter, hvilke de under Nr. 1—4 anførte hidtil er indgaaet i Statskassen, medens den under Nr. 5 anførte Indtægt bestaar i en ny Indførselsafgift:

- 1) Kongs- og Matrikulskat, der svares i Henhold til Lov Nr. 70 af 23. April 1897 § 3, jfr. Lov Nr. 46 af 7. Marts 1912 § 3 aarlig: 3.253 Kr.
- 2) Fæste- og Indfæstningsafgift. Fæstafgiften som er hjemlet ved Lov Nr. 70 af 23. April 1897 angaaende Indførsel af af en ny Skyldsaetning af Jordejendomme paa Færøerne, udgjorde i Finausaaret 1929—30 16.069 Kr. Indfæstningsafgiften, jfr. nævnte Lovs § 4, udgjorde i samme Tidsrum 554 Kr. Det er kun Ministeriets Tanke at overlade Lagtinget Indtægten af Statens Fæstegods, medens Godsbestyrelsen stadig skal forblive hos Politimesteren, Amtmanden og, som øverste Instans, Landbrugsministeriet. Ordningen vil heller ikke medføre nogen Ændring i Statens Ejendomsret til Fæstegodset, ligesom man heller ikke mener at kunne tillægge Lagtinget de ved Salg af Fæstegods indkomne Beløb, idet der her er Tale om Salg af Statsaktiver.
- 3) Skibsafgift, forsaavidt denne for Tiden tilfalder Statskassen. Af Afgiften, som er hjemlet ved Lov Nr. 59 af 23. April 1881 om fremmedes Fiskeri under Færøerne, tilfalder en Del Karantenebetjenten paa Steder, hvor der ikke er Sysselmand, medens Resten indgaar i Statskassen; denne Del udgjorde i 1929—30 11.779 Kr.
- 4) Statens Andel af Indførselsafgiften i Henhold til Lov Nr. 58 af 8. Marts 1930 om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter, dog med Fradrag af den af Statskassen